

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 6. listopadu 1997 byla ve Štrasburku otevřena k podpisu Evropská úmluva o státním občanství.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána v Budapešti dne 7. května 1999.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, deponitáře Úmluvy, dne 19. března 2004.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující prohlášení České republiky:

"Česká republika prohlašuje k článku 22 písm. b) Úmluvy, že na osoby, které jsou státními příslušníky České republiky a zároveň státními příslušníky jiného smluvního státu, který nevyžaduje povinnou vojenskou službu, a mají svůj obvyklý trvalý pobyt na území tohoto státu, se bude hledět jako by svou brannou povinnost ve vztahu k České republice splnily, jestliže zmíněný obvyklý trvalý pobyt trval do věku 35 let těchto osob."

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 27 odst. 2 dne 1. března 2000. Pro Českou republiku vstupuje v platnost podle odstavce 3 téhož článku dne 1. července 2004.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.
EVROPSKÁ ÚMLUVA O STÁTNÍM OBČANSTVÍ

(PŘEKLAD)

PREAMBULE Členské státy Rady Evropy a ostatní signatářské státy této Úmluvy, přihlížejíce k tomu, že cílem Rady Evropy je dosáhnout větší jednoty mezi jejími členy;
vědomy si četných mezinárodních dokumentů týkajících se státního občanství, několikerého státního občanství a osob bez státní příslušnosti;
uznávající, že ve věcech týkajících se státního občanství je třeba přihlížet k oprávněným zájmům států i k zájmům jednotlivců;
chtějící podpořit postupné vytváření právních zásad týkajících se státního občanství i jejich přebírání ve vnitrostátním právu a chtějící se pokud možno vyhnout případům, kdy osoby jsou bez státní příslušnosti;
chtějící vyloučit diskriminaci ve věcech souvisejících se státním občanstvím;
vědomy si práva na respektování rodinného života, obsaženého v článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ;
berouce na vědomí, že státy přistupují k otázce několikerého státního občanství různě, a uznávající, že každý stát může svobodně rozhodnout, jaké důsledky ve svém vnitrostátním právu vyvodí z toho, že státní příslušník získá nebo má jiné státní občanství;
shodující se, že je žádoucí nalézt vhodná řešení důsledků několikerého státního občanství, zejména pokud jde o práva a povinnosti osob s několikerým státním občanstvím;

považující za žádoucí, aby od osob, které mají občanství dvou nebo více smluvních států, se vyžadovalo plnění branné povinnosti jen vůči jednomu z těchto smluvních států; přihlížejíce k potřebě podpořit mezinárodní spolupráci národních orgánů, které za záležitosti státního občanství odpovídají, se dohodly takto:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ ZÁLEŽITOSTI

Čl.1

Předmět Úmluvy

Tato Úmluva stanoví zásady a pravidla týkající se státního občanství fyzických osob a pravidla upravující brannou povinnost v případech několikerého státního občanství, se kterými musí být vnitrostátní právo smluvních států v souladu.

Čl.2

Definice

Pro účely této Úmluvy:

- a) "státní občanství" znamená právní svazek mezi osobou a státem a neoznačuje etnický původ osoby;
- b) "několikeré státní občanství" znamená stav, kdy táž osoba má současně státní občanství dvou nebo více států;
- c) "dítě" znamená osobu do osmnácti let věku, pokud se podle práva vztahujícího se na dítě nenabývá zletilosti dříve;
- d) "vnitrostátní právo" znamená všechny druhy ustanovení vnitrostátního právního řádu, zahrnující ústavu, zákony, nařízení, dekrety, precedenční právo, obyčejové normy a postupy a normy vyplývající ze závazných mezinárodních dokumentů.

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ ZÁSADY TÝKAJÍCÍ SE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Čl.3

Působnost státu

1. Každý stát podle svého vlastního práva stanoví, kdo jsou jeho státní občané.
2. Toto právo budou jiné státy uznávat, pokud je v souladu s použitelnými mezinárodními úmluvami, obyčejovým mezinárodním právem a právními zásadami všeobecně uznávanými, pokud jde o státní občanství.

Čl.4

Zásady

Normy každého smluvního státu o státním občanství vycházejí z těchto zásad:

- a) každý má právo na státní občanství;
- b) je třeba se vyhýbat stavu, kdy osoba je bez státní příslušnosti;
- c) nikdo nesmí být svévolně zbaven svého státního občanství;
- d) uzavření ani zánik manželství mezi státním občanem smluvního státu a cizincem, ani změna státního občanství jedním z manželů za trvání manželství se nedotýká automaticky státního občanství druhého z manželů.

Čl.5

Nediskriminace

1. Normy smluvního státu o státním občanství nesmějí rozlišovat nebo obsahovat postup rovnající se diskriminaci z důvodů pohlaví, náboženství, rasy, barvy pleti nebo národnostního či etnického původu.

2. Každý smluvní stát se bude řídit zásadou nediskriminování mezi svými státními občany, ať nabyli státního občanství narozením nebo je získali později.

KAPITOLA III

PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Čl.6

Nabývání státního občanství

1. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí, aby jeho státního občanství nabývaly ze zákona tyto osoby:

a) děti, jejichž jeden z rodičů má v době jejich narození státní občanství tohoto smluvního státu, s výjimkami, které může jeho vnitrostátní právo stanovit, pokud jde o děti narozené v zahraničí. U dětí, k nimž otcovství vznikne uznáním, rozhodnutím soudu nebo podobnými postupy, může každý ze smluvních států stanovit, že dítě nabude jeho státního občanství na základě řízení stanoveného jeho vnitrostátním právem;

b) nalezcí nalezení na jeho území, kteří by jinak byli bez státní příslušnosti.

2. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí, že jeho státního občanství nabývají děti narozené na jeho území, které narozením nenabudou jiného státního občanství. Takové státní občanství bude uděleno:

a) ze zákona při narození; nebo

b) následně dětem, které zůstaly bez státního občanství, na žádost podanou příslušnému orgánu dotyčným dítětem nebo v jeho zastoupení způsobem předepsaným vnitrostátním právem smluvního státu. Tato žádost může být podmíněna oprávněným a obvyklým trvalým pobytem na jeho území, jehož délka do podání žádosti nepřesáhne pět let.

3. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí možnost naturalizace osob oprávněně a obvykle pobývajících na jeho území. Při stanovení podmínek naturalizace nesmí doba pobytu požadovaná pro podání žádosti přesáhnout deset let.

4. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu usnadní nabývání státního občanství těmto osobám:

- a) manželům a manželkám svých státních občanů;
- b) dětem, jejichž jeden z rodičů je státním občanem a na které se vztahuje výjimka podle článku 6 odst. 1 písm. a) ;
- c) dětem, jejichž jeden z rodičů nabude nebo nabyl jeho státního občanství;
- d) dětem adoptovaným jeho státním občanem;
- e) osobám, které se narodily na jeho území a oprávněně a obvykle na něm pobývají;
- f) osobám, které po určitou dobu oprávněně a obvykle pobývaly na jeho území před svým osmnáctým rokem, přičemž délku tohoto pobytu stanoví vnitrostátní právo příslušného smluvního státu;
- g) osobám bez státní příslušnosti a osobám se statutem uprchlíka oprávněně a obvykle pobývajícím na jeho území.

Čl.7

Pozbývání státního občanství ze zákona nebo z iniciativy smluvního státu

1. Smluvní stát nesmí ve svém vnitrostátním právu stanovit, že jeho státního občanství se pozbývá ze zákona nebo z iniciativy smluvního státu, s výjimkou následujících případů:

- a) dobrovolné nabytí jiného státního občanství;
- b) nabytí státního občanství podvodem, nebo na základě poskytnutí nepravdivých informací nebo zatajení jakýchkoli významných skutečností žadatelem;
- c) dobrovolná služba v cizí armádě;
- d) chování závažně poškozující důležité státní zájmy smluvního státu;
- e) neexistence skutečné vazby mezi smluvním státem a občanem, obvykle trvale pobývajícím v zahraničí;

f) zjistí-li se v době nezletilosti dítěte, že předpoklady stanovené vnitrostátním právem, které vedly k nabytí státního občanství smluvního státu ze zákona, už nejsou splněny;

g) adopce dítěte, jestliže dítě získá nebo má cizí státní občanství jednoho z adoptivních rodičů nebo obou.

2. Smluvní stát může stanovit, že jeho státního občanství pozbývají děti, jejichž rodiče tohoto státního občanství pozbudou, s výjimkou případů uvedených pod písm. c) a d) odstavce 1. Pokud však jednomu z rodičů zůstane toto státní občanství zachováno, nepozbývají ho ani děti.

3. Smluvní stát nesmí ve svém vnitrostátním právu stanovit, že jeho státního občanství se podle odstavce 1 a 2 tohoto článku pozbývá, stala-li by se dotyčná osoba v důsledku toho osobou bez státní příslušnosti, s výjimkou případů uvedených v odst. 1 písm. b) tohoto článku.

Čl.8

Pozbývání státního občanství z iniciativy jednotlivce

1. Každý smluvní stát povolí zřeknutí se jeho státního občanství, pokud se tím dotyčná osoba nestane osobou bez státní příslušnosti.

2. Smluvní stát však může ve svém vnitrostátním právu stanovit, že státního občanství se mohou zříci jen občané, kteří obvykle trvale pobývají v zahraničí.

Čl.9

Opětovné nabývání státního občanství

Každý smluvní stát usnadní, aby v případech a za podmínek jeho vnitrostátním právem stanovených opětovně nabyli jeho státního občanství bývalí státní občané, kteří oprávněně a obvykle trvale pobývají na jeho území.

KAPITOLA IV

ŘÍZENÍ O STÁTNÍM OBČANSTVÍ

Čl.10

Vyřizování žádostí

Každý smluvní stát zajistí, aby se žádosti o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství vyřizovaly v přiměřených lhůtách.

Čl.11

Rozhodnutí

Každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství obsahovala písemné odůvodnění.

Čl.12

Právo na přezkum

Každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství bylo možno správně nebo soudně přezkoumat podle jeho vnitrostátního práva.

Čl.13

Poplatky

1. Každý smluvní stát zajistí, aby poplatky za nabytí, zachování, pozbytí, opětovné nabytí nebo ověření jeho státního občanství byly přiměřené.

2. Každý smluvní stát zajistí, aby poplatky za správní nebo soudní přezkum nebyly pro žadatele překážkou.

KAPITOLA V

NĚKOLIKERÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Čl.14

Případy několikerého státního občanství ze zákona

1. Smluvní stát umožní:

a) dětem, které při narození automaticky nabyly různých státních občanství, aby si tato státní občanství zachovaly;

b) svým občanům mít ještě další státní občanství v případech, kdy se tohoto dalšího státního občanství automaticky nabývá uzavřením manželství.

2. Zachování státního občanství podle odst. 1 podléhá příslušným ustanovením článku 7 této Úmluvy.

Čl.15

Další možné případy několikerého státního občanství

Ustanovení této Úmluvy neomezují právo smluvních států stanovit svým vnitrostátním právem, zda:

a) jeho státním občanům, kteří nabudou státního občanství jiného státu nebo je již mají, bude občanství tohoto státu zachováno nebo jej pozbudou;

b) nabytí nebo zachování jeho státního občanství bude podmíněno zřeknutím se jiného státního občanství nebo jeho pozbytím.

Čl.16

Zachování dosavadního státního občanství

Smluvní stát nebude nabytí nebo zachování svého státního občanství podmiňovat zřeknutím se nebo pozbytím jiného státního občanství v případech, kdy takové zřeknutí se nebo pozbytí není možné nebo je nelze rozumně požadovat.

Čl.17

Práva a povinnosti spojené s několikerým státním občanstvím

1. Státní občané smluvního státu, kteří mají ještě další státní občanství, budou mít na území toho smluvního státu, kde trvale pobývají, stejná práva a povinnosti jako ostatní občané tohoto smluvního státu.

2. Ustanovení této kapitoly se nedotýkají:

a) norem mezinárodního práva o diplomatické a konzulární ochraně poskytované smluvním státem jeho občanovi, který má současně další státní občanství;

b) uplatňování norem mezinárodního práva soukromého jednotlivých smluvních států v případech několikerého státního občanství.

KAPITOLA VI

NÁSTUPNICTVÍ STÁTU A STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Čl.18

Zásady

1. Ve věcech státního občanství při nástupnictví státu bude každý smluvní stát, kterého se to týká, respektovat zásady právního státu, normy o lidských právech a zásady obsažené v článku 4 a 5 této Úmluvy a v odstavci 2 tohoto článku, zejména ve snaze vyhnout se stavu bez státní příslušnosti.

2. Při rozhodování o udělení nebo zachování státního občanství při nástupnictví státu bude každý smluvní stát, kterého se to týká, přihlížet zejména:

a) k tomu, zda dotyčná osoba má skutečnou a účinnou vazbu ke státu;

b) k obvyklému trvalému pobytu dotyčné osoby v době nástupnictví státu;

c) k vůli dotyčné osoby;

d) k tomu, odkud dotyčná osoba pochází.

3. Kde je nabytí státního občanství podmíněno pozbytím jiného státního občanství, uplatní se ustanovení článku 16 této Úmluvy.

Čl.19

Řešení mezinárodní dohodou

V případech nástupnictví státu se smluvní státy, kterých se to týká, budou snažit řešit věci týkající se státního občanství vzájemnou dohodou, případně ve svém vztahu s jinými státy, kterých se to týká. Takové dohody budou respektovat zásady a normy, které jsou obsaženy v této kapitole nebo na které se tato kapitola odvolává.

Čl.20

Zásady týkající se osob, které nejsou státními občany

1. Každý smluvní stát bude dodržovat tyto zásady:

- a) občané původního státu, kteří mají obvyklý trvalý pobyt na území, nad kterým se převádí svrchovanost na nástupnický stát, a kteří nenabylí jeho státního občanství, budou mít právo v tomto státě zůstat;
- b) s osobami uvedenými pod písm. a) se bude, pokud jde o sociální a hospodářská práva, zacházet stejně jako s občany nástupnického státu.

2. Každý smluvní stát může osoby uvedené v odstavci 1 vyloučit ze zaměstnání ve veřejné správě, jehož součástí je výkon svrchovaných pravomocí.

KAPITOLA VII

BRANNÁ POVINNOST PŘI NĚKOLIKERÉM STÁTNÍM OBČANSTVÍ

Čl.21

Plnění branné povinnosti

1. Osoby, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států, budou povolávány ke splnění své branné povinnosti pouze vůči jednomu z těchto smluvních států.

2. Způsoby uplatňování odstavce 1 lze stanovit zvláštními dohodami mezi kterýmikoli ze smluvních států.

3. S výjimkou případů, kdy byla nebo bude uzavřena zvláštní dohoda, která stanoví něco jiného, se vůči osobám, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států, použije těchto ustanovení:

- a) tyto osoby budou mít brannou povinnost vůči tomu smluvnímu státu, na jehož území mají obvyklý trvalý pobyt. Nejpozději do 19 let věku se však mohou svobodně rozhodnout, že se jako dobrovolníci přihlásí ke splnění branné povinnosti vůči jinému smluvnímu státu, jehož občany jsou rovněž, a to na celou dobu skutečné služby, která bude přinejmenším rovna době činné vojenské služby požadované prvním smluvním státem;

b) osoby, které mají obvyklý trvalý pobyt na území smluvního státu, jehož občany nejsou, nebo na území státu, který není smluvním státem, si mohou zvolit, že vykonají vojenskou službu na území kteréhokoli smluvního státu, jehož jsou občany;

c) splní-li osoba podle pravidel stanovených pod písmenem a) nebo b) svou brannou povinnost vůči některému smluvnímu státu podle práva tohoto smluvního státu, bude se to považovat za splnění branné povinnosti i vůči kterémukoli dalšímu smluvnímu státu nebo dalším smluvním státům, jehož nebo jejichž občanem tato osoba rovněž je;

d) jestliže osoba předtím, než vstoupila v platnost tato Úmluva uzavřená mezi státy, jejichž je občanem, již vůči jednomu smluvnímu státu svou brannou povinnost podle práva tohoto smluvního státu splnila, bude se to považovat za splnění branné povinnosti i vůči kterémukoli dalšímu smluvnímu státu nebo kterémukoli dalším smluvním státům, jehož nebo jejichž občanem tato osoba je rovněž;

e) osoby, které podle písmena a) svou činnou vojenskou službu vůči jednomu smluvnímu státu, jehož jsou občany, splnily a poté svůj obvyklý trvalý pobyt přenesou na území jiného smluvního státu, jehož jsou občany, budou podléhat záložní vojenské službě pouze vůči tomuto druhému smluvnímu státu;

f) použití tohoto článku nijak neovlivní státní občanství dotčených osob;

g) pokud některý ze smluvních států vyhlásí mobilizaci, nebudou závazky z tohoto článku vyplývající pro tento smluvní stát závazné.

Čl.22

Zproštění branné povinnosti nebo civilní služba

S výjimkou případu, kdy byla nebo bude uzavřena zvláštní dohoda, která stanoví něco jiného, se vůči osobám, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států použije těchto ustanovení:

a) článek 21 odst. 3 písm. c) této Úmluvy se vztahuje na osoby, které byly branné povinnosti zproštěny nebo vykonaly civilní službu;

b) je-li osoba občanem smluvního státu, který povinnou vojenskou službu nevyžaduje, bude se na ni hledět, jako by svou brannou povinnost splnila, má-li na území smluvního státu svůj obvyklý trvalý pobyt. Nebude se to však považovat za splnění branné povinnosti vůči smluvnímu státu nebo smluvním státům, jehož nebo jejichž je osoba rovněž občanem a které vojenskou službu vyžadují, pokud uvedený obvyklý trvalý pobyt netrval do určitého věku osoby, jehož výši každý smluvní stát, kterého se to týká, oznámí při podpisu nebo při ukládání svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí nebo přístupu;

c) rovněž u osob, které jsou občany smluvního státu, který povinnou vojenskou službu nevyžaduje, se bude za splnění branné povinnosti považovat, vykonají-li dobrovolnou vojenskou službu po celou dobu skutečné služby, která bude přinejmenším rovna době činné vojenské služby smluvního státu, jehož občany rovněž jsou, bez ohledu na to, kde mají svůj obvyklý trvalý pobyt.

KAPITOLA VIII

SPOLUPRÁCE MEZI SMLUVNÍMI STÁTY

Čl.23

Spolupráce mezi smluvními státy

1. Ve snaze usnadnit spolupráci mezi smluvními státy budou jejich příslušné orgány:

a) poskytovat generálnímu tajemníkovi Rady Evropy informace o svém vnitrostátním právu o státním občanství, včetně několikerého státního občanství a osob bez státní příslušnosti, i o provádění Úmluvy;

b) poskytovat si navzájem na požádání informace o svém vnitrostátním právu o státním občanství i o provádění Úmluvy.

2. Smluvní státy budou v rámci vhodného mezivládního orgánu Rady Evropy spolupracovat navzájem i s ostatními členskými státy Rady Evropy s cílem řešit všechny závažné problémy a podporovat postupný rozvoj právních zásad a postupů týkajících se státního občanství a věcí s tím souvisejících.

Čl.24

Výměna informací

Každý smluvní stát může kdykoli prohlásit, že kterýkoli jiný smluvní stát, který prohlásí totéž, bude při dodržení příslušných zákonů o ochraně údajů informovat, že občané druhého smluvního státu dobrovolně nabyli jeho státního občanství. V prohlášení mohou být uvedeny podmínky, za kterých smluvní stát tuto informaci poskytne. Prohlášení lze kdykoli odvolat.

KAPITOLA IX

UPLATŇOVÁNÍ ÚMLUVY

Čl.25

Prohlášení o uplatňování Úmluvy

1. Každý stát může při podpisu nebo při ukládání svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přístupu prohlásit, že z uplatňování Úmluvy kapitolu VII vyloučí.

2. Ustanovení kapitoly VII se použije jen ve vztazích mezi smluvními státy, pro které platí.

3. Každý smluvní stát může kdykoli později oznámit generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že bude uplatňovat ustanovení kapitoly VII, které vyloučil při podpisu nebo ve svých ratifikačních listinách nebo listinách o přijetí, schválení nebo přístupu. Toto oznámení nabude účinnosti dnem jeho přijetí.

Čl.26

Účinek této Úmluvy

1. Ustanovení této Úmluvy nebudou na újmu ustanovením vnitrostátního práva a závazných mezinárodních dokumentů, která už vstoupila v platnost nebo mohou v platnost vstoupit, a podle kterých se v oblasti státního občanství jednotlivcům přiznávají nebo přiznají práva příznivější.

2. Tato Úmluva není na újmu uplatňování:

- a) Úmluvy o snížení počtu případů několikerého státního občanství a branné povinnosti v případech několikerého státního občanství z roku 1963 a protokolů k ní;
- b) jiných závazných mezinárodních dokumentů, pokud jsou s touto Úmluvou slučitelné, ve vztazích mezi smluvními státy, které jsou těmito dokumenty vázány.

KAPITOLA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl.27

Podpis a nabytí platnosti

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy a nečlenskými státy, které se podílely na jejím vypracování. Tyto státy mohou svůj souhlas s tím být jí vázány vyjádřit:

- a) podpisem bez výhrady ratifikace, přijetí nebo schválení; nebo
- b) podpisem s výhradou ratifikace, přijetí nebo schválení s následnou ratifikací, přijetím nebo schválením.

Ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

2. Pro všechny státy, které vyjádřily svůj souhlas s tím být jí vázány, vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy tři členské státy Rady Evropy vyjádřily v souladu s ustanoveními předchozího odstavce svůj souhlas s tím být touto Úmluvou vázány.

3. Ve vztahu ke kterémukoli státu, který svůj souhlas s tím být jí vázán vyjádří následně, vstoupí Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne podpisu nebo uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Čl.28

Přístup

1. Poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost, může Výbor ministrů Rady Evropy vyzvat kterýkoli nečlenský stát Rady Evropy, který se na jejím vypracování nepodílel, aby k této Úmluvě přistoupil.

2. Ve vztahu ke kterémukoli přistupujícímu státu vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Čl.29

Výhrady

1. K žádnému z ustanovení obsažených v kapitolách I, II a VI této Úmluvy nelze činit výhrady. K jiným ustanovením Úmluvy může kterýkoli stát při podpisu nebo při ukládání své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přístupu učinit jednu nebo více výhrad, pokud jsou slučitelné s cílem a účelem této Úmluvy.

2. Stát, který výhradu nebo výhrady učiní, oznámí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy příslušný obsah svého vnitrostátního práva nebo mu sdělí jakoukoli jinou významnou informaci.

3. Stát, který výhradu nebo výhrady podle odstavce 1 učinil, zváží jejich úplné nebo částečné odvolání, jakmile to okolnosti dovolí. Odvolání se učiní oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a nabude účinnosti dnem jeho přijetí.

4. Stát, který rozšíří uplatňování této Úmluvy na území uvedené v prohlášení podle článku 30 odst. 2, může ve vztahu k tomuto území učinit výhradu nebo výhrady v souladu s ustanoveními předchozích odstavců.

5. Smluvní stát, který učinil výhrady ke kterémukoli ustanovení kapitoly VII Úmluvy, nemůže požadovat, aby jiný smluvní stát tato ustanovení uplatňoval, pokud sám tato ustanovení nepřijal.

Čl.30

Uplatňování na určitém území

1. Kterýkoli stát může při podpisu nebo při ukládání své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přístupu výslovně označit jedno nebo více území, na něž se tato Úmluva bude vztahovat.

2. Kterýkoli stát může prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy kdykoli později rozšířit uplatnění této Úmluvy na jakékoli jiné území v tomto prohlášení výslovně označené, za jehož mezinárodní styky odpovídá nebo jehož jménem je oprávněn se zavazovat.

Ve vztahu k takovému území vstoupí Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník takové prohlášení obdržel.

3. Jakékoli prohlášení učiněné podle předchozích dvou odstavců může být ve vztahu k jakémukoli území v tomto prohlášení výslovně uvedenému odvoláno oznámením

adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání nabude účinnosti první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník toto oznámení obdržel.

Čl.31

Výpověď

1. Kterýkoli smluvní stát může kdykoli Úmluvu jako celek nebo pouze kapitulu VII vypovědět oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznámení obdržel.

Čl.32

Oznámení generálního tajemníka

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady Evropy, všem signatářům, všem stranám a všem jiným státům, které k této Úmluvě přistoupily:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny a listiny o přijetí, schválení nebo přístupu;
- c) každé datum, kdy podle článku 27 nebo 28 vstoupila tato Úmluva v platnost;
- d) každou výhradu a odvolání výhrad podle ustanovení článku 29 této Úmluvy;
- e) každé oznámení nebo prohlášení podle ustanovení článků 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 a 31 této Úmluvy;
- f) každý jiný úkon, oznámení nebo sdělení týkající se této Úmluvy.

Na důkaz toho níže podepsaní, majíce k tomu řádné zmocnění, tuto Úmluvu podepsali.

Dáno ve Štrasburku dne 6. listopadu 1997 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění jsou stejně autentická, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřené kopie každému členskému státu Rady Evropy, nečlenským státům, které se na vypracování této Úmluvy podílely, a všem státům, které byly vyzvány, aby k této Úmluvě přistoupily.